

Komunitárny program Európskej únie - Program celoživotného vzdelávania

Dňom 1. januára 2007 sa Slovenská republika zapojila do nového vzdelávacieho programu Európskej únie s názvom Program celoživotného vzdelávania, ktorý bol schválený rozhodnutím Európskeho parlamentu a rady č. 1720/2006/ES z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje akčný program v oblasti celoživotného vzdelávania (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/sk/oj/2006/l_327/l_32720061124sk00450068.pdf)

Program celoživotného vzdelávania bude vo všetkých účastníckych krajinách, a teda aj v Slovenskej republike, implementovaný v rokoch 2007 – 2013. Hlavným cieľom programu je prostredníctvom celoživotného vzdelávania prispievať k dosiahnutiu cieľa Lisabonskej stratégie vytvoriť vyspelú znalostnú spoločnosť s trvalo udržateľným rozvojom a väčšou sociálnou súdržnosťou.

Program celoživotného vzdelávania je zameraný najmä na posilnenie spolupráce a mobility vo vzdelávaní a odbornej príprave. Zámerom tvorcov bolo z pohľadu štruktúry vytvoriť jednoduchší a prehľadnejší program. Preto bola väčšia časť aktivít (približne 80%) presunutá na decentralizovanú, t. j. národnú úroveň. V praxi to znamená, že podávanie, hodnotenie a výber projektov a prihlášok na granty bude prebiehať prostredníctvom Národnej kancelárie Programu celoživotného vzdelávania (www.saaic.sk).

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky je hlavným koordinátorom a zohráva významnú úlohu v oblasti riadenia a implementácie komunitárneho programu do praxe. Je odborným garantom na národnej úrovni, zodpovedá za stanovovanie národných priorít a napĺňanie cieľov programu.

Ministerstvo školstva SR ako národná autorita zároveň nominuje zástupcov a expertov do riadiacich orgánov programu na národnej úrovni, členov výborov a pracovných skupín v Európskej komisii a riadi národnú kanceláriu programu.

Národná kancelária Programu celoživotného vzdelávania je zodpovedná za samotnú realizáciu programu v praxi. Zároveň úzko spolupracuje s Ministerstvom školstva Slovenskej republiky a s riadiacim výborom programu.

Program je rozdelený do nasledovných sektorových podprogramov:

- Program Comenius – sa venuje potrebám v oblasti predškolského a školského vzdelávania (materské, základné a stredné školy). Je prioritne určený žiakom a učiteľom od materských škôl po všetky typy stredných škôl. Pre jednotlivcov poskytuje možnosti zúčastňovať sa rôznych typov mobilít a školám a iným organizáciám zodpovedným za školské vzdelávanie umožní zapájať sa do partnerstiev a projektov.
- Program Erasmus – je určený pre oblasť formálneho vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy na terciárnom stupni. Okrem iných aktivít podporuje najmä mobility vysokoškolských študentov a vysokoškolských pedagógov.
- Program Leonardo da Vinci – sa zaoberá oblasťou odborného vzdelávania a prípravy. V rámci neho bude možné uskutočňovať stáže a výmeny zamerané na profesijný rozvoj, ako aj rozvíjať projektové partnerstvá v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.

- Program Grundtvig – sa venuje potrebám vzdelávania dospelých a prostredníctvom mobilit, projektov, partnerstiev a tematických sietí môže pomáhať dospelým pri zvyšovaní ich vedomostí a zručností.

Program celoživotného vzdelávania má aj tzv. centralizované časti, v ktorých za podávanie, hodnotenie, výber projektov a ich finančné zabezpečenie zodpovedá Európska komisia v Bruseli. Jedná sa o:

- Prierezový program – je orientovaný na spoluprácu a inovácie v oblasti politiky celoživotného vzdelávania, podporu výučby jazykov, nové informačné a komunikačné technológie a šírenie a využívanie výsledkov akcií podporovaných v rámci celého programu.
- Program Jean Monnet – je zameraný na podporu inštitúcií a aktivít v oblasti európskej integrácie vo vysokoškolskom vzdelávaní. Podporuje aj také európske organizácie ako Európsky univerzitný inštitút, Európsky inštitút verejnej správy, College of Europe a podobne.

Program celoživotného vzdelávania vychádza z pozitívnych skúseností získaných v rámci druhej fázy komunitárnych programov Sokrates a Leonardo da Vinci a pokrýva všeobecné vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu.

Program celoživotného vzdelávania je jedným z najefektívnejších nástrojov spolupráce vo vzdelávaní v európskom kontexte. Jeho sila spočíva aj v tom, že sa na ňom zúčastňujú okrem 27 členských štátov Európskej únie aj krajiny európskeho hospodárskeho priestoru (Nórsko, Island a Lichtenštajnsko) a kandidátska krajina Turecko. Účasť na programe bude po splnení istých špecifických podmienok otvorená aj pre krajiny západného Balkánu a Švajčiarsko.

Program Erasmus Mundus

V roku 2004 sa Slovenská republika zapojila do komunitárneho programu EÚ Erasmus Mundus, ktorý bude trvať až do roku 2008. Program Erasmus Mundus je zameraný na podporu spolupráce a mobility v oblasti vysokoškolského vzdelávania medzi krajinami Európskej únie a tretími krajinami (mimo EÚ, EFTA a kandidátskych krajín). Program vychádza z Lisabonskej stratégie a podporuje Bolonský proces, ktorý má pomáha vytvoriť európsku štruktúru vysokoškolského vzdelávania (bakalárske, magisterské a doktorandské štúdium).

Zároveň bola v SR vytvorená Národná štruktúra Erasmus Mundus, ktorej úlohou je zabezpečovať informácie a konzultácie pre záujemcov o programy, ako aj podporovať spoluprácu národných inštitúcií s inštitúciami v partnerských krajinách.

Základné ciele programu sú:

1. zvýšiť kvalitu európskeho vysokoškolského vzdelávania posilnením kooperácie s tretími krajinami
2. zatriťvniť vysokoškolské štúdium v Európe
3. prispieť k zvýšeniu poznania a chápania sa ľudí žijúcich v odlišných kultúrach v rámci celého sveta
4. prispieť k propagácii európskeho vzdelávacieho priestoru vo svete

Hlavnou cieľovou skupinou sú absolventi bakalárskeho štúdia z tretích krajín, ktorí majú možnosť v rámci vybraných magisterských kurzov získať vyššiu kvalifikáciu na univerzitách v členských krajinách Európskej únie.

Hlavnými nástrojmi, ktorými sa realizujú ciele programu, sú:

Aktivita 1: Magisterské kurzy

Aktivita 2: Štipendiá

Aktivita 3: Partnerstvá medzi vysokými školami EÚ a vysokoškolskými inštitúciami tretích krajín v rámci schválených magisterských kurzov

Aktivita 4: Zvyšovanie atraktivity európskeho vysokoškolského vzdelávania

Podrobnejšie informácie o programe Erasmus Mundus nájdete na internetovej stránke:

<http://www.saaic.sk/erasmusmundus>

Program Tempus

Tento program je vzdelávacím programom Európskej únie, ktorého cieľom je urýchliť sociálnu a ekonomickú reformu a rozvoj v partnerských krajinách, pričom sa sústreďuje na rozvoj systémov vysokoškolského vzdelávania v nižšie uvedených krajinách v rámci spolupráce s inštitúciami v krajinách Európskej únie.

Od 1.mája 2004, vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, už SR nie je „prijímateľom“, ale partnerom pre všetky aktivity.

V SR bol vytvorený Národný kontaktný bod Tempus a jeho úlohou je zabezpečovať informácie a konzultácie pre záujemcov o programy, ako aj podporovať spoluprácu národných inštitúcií s inštitúciami v partnerských krajinách.

Na programe Tempus sa môžu zúčastňovať členské krajiny Európskej únie a na základe vlastného financovania asociované krajiny a krajiny ako Austrália, Island, Japonsko, Kanada, Lichtenštajnsko, Nórsko, Nový Zéland, Švajčiarsko a USA.

Partnerské krajiny programu sú rozdelené do 3 skupín:

- Západný Balkán (CARD) – Albánsko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Macedónia, Srbsko a Čierna hora.
- Východoeurópske krajiny a krajiny centrálnej Ázie (TACIS) – Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Kazachstan, Kirgizsko, Moldavsko, Mongolsko, Rusko, Tadžikistan, Turkménsko, Ukrajina a Uzbekistan.
- Krajiny v okolí Stredozemného mora (MEDA) – Alžírsko, Egypt, Izrael (len na základe vlastného financovania), Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestína, Sýria a Tunisko.

Program Tempus umožňuje tri typy grantov:

- Spoločné európske projekty
- Štrukturálne a doplnkové opatrenia
- Individuálne mobilitné granty

Podrobnejšie informácie o programe Tempus nájdete na internetovej stránke:

<http://www.saaic.sk/tempus>

KONTAKTY:

Národná kancelária Programu celoživotného vzdelávania

Staré grunty 52

842 44 Bratislava

tel.: 02/65 42 43 83

02/65 42 89 11

fax: 02/65 42 44 83

e-mail: lp@saaic.sk

Národná štruktúra Erasmus Mundus

Staré grunty 52

842 44 Bratislava

tel.: 02/65 41 23 35

fax: 02/65 42 44 83

e-mail: mundus@saaic.sk

Národný kontaktný bod Tempus

Staré grunty 52

842 44 Bratislava

tel.: 02/65 41 23 35

fax: 02/65 42 44 83

e-mail: tempus@saaic.sk